

Goigs als gloriosíssims Sant Genís, Notari, i Sant Genís, Comediant

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça de la Vila, 9
Alçada: 136

Coordenades:

Latitud: 41.51749
Longitud: 2.35861
UTM Est (X): 446482
UTM Nord (Y): 4596405

Classificació

Número de fitxa 08214 - 317
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Barcelona (C. del Bisbe, 5 - 08002 Barcelona)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 02/03/2015 - 01:00

Descripció

Edició antiga dels goigs als gloriosissims Sant Genís, Notari, i Sant Genís, comediant, martirs, i patrons de Vilassar, i que diuen així: Puix son exemplar de amor / y de Vilassar etxis / los dos Patrons Sant Genís / donarnos á tots favor. / Vilassar te per sa gloria / en los dos tant grans Patrons, / que en totas tribulacions / lo assistiu, y ix ab victoria; / y anelant ab gran fervor / lo gozar del Paradís, / los dos Patrons Sant Genís / doneunos á tots favor. // De Arles en lo siti hermos, / desplengan llum y alegria, / y fou gran desde aquell dia / puix qui naxia erau vos; / si fou de altre sol primor / encara queda indecís, / los dos &c. // Ab un zel extraordinari / fereu lo proces al vici, / ty la virtut en ofici / convertiu quedant Notari; / donant fe del Redemptor / quye es lo Ogirinal castís, / los dos &c. // Fulmina iniqua sentencia / lo Jutge contra'ls Christians, / y vos ab totas dos mans / la acceptau sens resistencia; / á la fe be un Impostor / la donareu de comís, / los dos &c. // En vostre cor fou la guerra / ahont armat de honor y zel / elevau la ploma al Cel, / llansant lo tinter en terra; / axo volgue lo traydor / que vostra mort decidís, / los dos &c. // Sa cruel ceguera no sap / perque exiu amb mostras grans / vos ab lo cap en las mans, / quant ells ab las mans al cap; / aquest singular favor / se veu en un improvís, / los dos &c. // De vostra mort lo motiu / te testimoni constant / perque Genís comediant / lo representaba al viu; / á vista de gran amor / pogue ser cridat axis, / los dos &c. // Burla feu de un sacrament / pero ab un sagrat instinct, / lo Cel anaba assistint / quan l'aygua anaba corrent; / ab aquesta fou favor / que fins lo cor se emblanquís, / los dos &c. // Los tirans ab gran exces / animan vostra tragedia, / puix convertit en comedia / dels idols féu entremés; tenint axò á deshonor / lo matarvos fan precís, / los dos &c. // La Creu que estant preparada / al Autor representà / vostra Comedia acabá / ab la mes curta Jornada. / A gloria del Criador / fan vos victor indivís, / los dos &c. // Un parell tan singular / es lo nostre nort glorios, / perque's mostra prodigios / en la terra, y en lo mar; / á dos mans tant Protector / nos promet la sort felis, / los dos Patrons Sant Genís / donaunos á tots favor. // Puix al Parroquiá ab amor / li alcansau lo que es precís, / los dos Patrons Sants Genís / donaunos á tots favor. // V. Laetamini in Domino et exultate Justi. // R. Et gloriemini omnes recti corde. // OREMUS. / Deus, qui nos concedis Sanctorum Martirium tuorum Genesii, et Genesii natalia colere, da nobis in aeterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum nostrum Et. // R. Amen.//

Observacions:

Edició dels goigs del segle XIX impresos per "Eularia Piferrer, Viuda Impresóra de S. M. Plaza del Angel". Es conserven emmarcats a l'arxiu parroquial. La lletra i la música que es fan servir en l'actualitat han variat. Aquesta és una versió més antiga.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat. La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1645), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arrançades també durant aquest període.

GOIGS ALS GLORIOSÍSSIMS SANT GENIS, NOTARI, Y
SANT GENIS, COMEDIANT, MARTIR, Y PATRONS DE VILASSAR.

PUIX son exemplar de amor
y de Vilassar exco
los dos Patrons Santa Genís
donauos á tots favor.

Vilassar te per sa gloria
es los dos tant grans Patrons,
que en totas tribulacions
lo sollicit, y ix ab victorias;
y anclant ab gran fervor
lo gozar del Paradís,
los dos Patrons Santa Genís
donauos á tots favor.

De Arles en lo siti hermos,
derroga illum y alegría,
y feu gran desde aquell dia
puix qui naxia eran vos;
si feu de altre sol primor
encara queda indecís,
los dos &c.

Ab un sol extraordinari
ferra lo prece al vici;
y la virtut en edicís
converria quedant Notari;
donant fe del Redemptor
que es lo Original castís,
los dos &c.

Felicitas iniqua sentencia
lo Juge contra la Christiana,
y vos ab totas dos mans

la acceptan, sota resistencia;
á la fe de un Impositor
la donaren de comís,
los dos &c.

En vostre cor fou la guerra
abont arant de honor y sol
elevau la ploma al Cel,
flassant lo tinter en terra;
axo volgue lo traydor
que vostra mort decidís,
los dos &c.

Sa cruel ceguera no sab
perque exiu ab mostrats grans
vos ab lo cap en las mans,
quant els ab las mans al cap;
aquest singular favor
se veu en un improvís,
los dos &c.

De vostra mort lo motiu
te testimoni constant
perque Genís Comediant
lo representaba al viu;
á vista de gran amor
pogue ser cridat axí,
los dos &c.

Burla feu de un sacrament
pess ab un sagrat instint,
lo Cel anaba assistint
quan l'aygua anaba corrent;

ab aquesta fou favor
que fins lo cor se emblanguís,
los dos &c.

Los tirans ab gran excess
aninan vostra tragedia,
puix convertit en comedia
dels idols feu entremés;
tenint axo á deshonor
lo matorros fan precís,
los dos &c.

La Creu que estant preparada
al Autor representá
vostre Comedia acabá
ab la mes curta forçada.
A gloria del Criador
fan vos victor indivís,
los dos &c.

Un parell tan singular
es lo nostre noté glorios,
perque's mostra prodigios
en la terra, y en lo mar;
á dos mans tant Protector
nos promet la sort feliç,
los dos Patrons Santa Genís
donauos á tots favor.

Puix al Parròquia ab amor
li alcanau lo que es precís,
los dos Patrons Santa Genís
donauos á tots favor.

9. *Lamentis in Domino, et exultate justis.*

DEUS, qui nos concedis Sanctarum Martirum tuorum Genisii, et Genesii tutelam colere, da nobis in
aeterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum nostrum &c. n. Amen.

10. *Et gloriamini omnes recti corde.*

OREMUS.

Barcelona: Per Eularia Piferrer, Viuda Impressora de S. M. Plaza del Angel.